

BIBELEN OG VERDEN

nr.4 | 2017

INSPIRERENDE FREDSARBEJDE I DET HELLIGE LAND

Læs også

Enke blev fredens
ambassadør

Julegaven der støtter
trængte kristne

Hul på himlen

BIBELSELSKABET

Frederiksborggade 50

1360 København K

Tlf.: 33 12 78 35

bibelselskabet@bibelselskabet.dk

www.bibelselskabet.dk

ANSV. UDGIVER

Birgitte Stoklund Larsen

REDAKTIONSGRUPPE

Synne Garff, redaktør

LAYOUT: Ribergård & Munk

TRYK: Nofoprint - Helsingør

FORSIDEFOTO:

Synne Garff

Bibelen og Verden udsendes fire gange årligt til alle, der ønsker information om bibelarbejdet

GAVER TIL BIBELARBEJDET

Reg. nr.: 3001

Kontonummer: 9 00 04 88

Giro: 9 00 04 88

SPØRGSMÅL OM

DONATIONER:

Allan Petersen

ap@bibelselskabet.dk

Bibelselskabet arbejder for at oversætte og formidle Bibelen.

Bibelselskabet modtager ingen offentlig driftsstøtte og er derfor afhængig af indsamlede midler og salgsindtægter.

Bibelselskabets protektor er Hendes Majestæt Dronning Margrethe II.

FOTO: Casper Tybjerg

Polyfonisk fred

Af Synne Garff

RAMADANEN VAR I FULD GANG. Jerusalem kogte med sine 35 graders varme, da jeg rejste rundt i det hellige land. Det blev frarådet at spise eller drikke på gaden i byens muslimske kvarter i dagtimerne. Kunne opfattes som en provokation. Ved grædemuren sad en række piger og drenge i uniform ved små pulte og studerede skriftsteder.

Et stenkast derfra forsvandt en lille gruppe jødiske børn ind ad en smal dør, mens den muslimske nabodreng skræt over for skulede. Gamle regnskaber er ikke glemt. Kameraer fangede det hele.

OMRÅDET omkring grædemuren var anspændt. Det samme gjaldt ved Damaskus-porten, som var svært bevogtet af israelsk politi, der havde barrikaderet sig bag et par metalhegn. De havde lov til at skyde, hvis de så

tegn på våben. Spændingerne sitrede i sommerheden. Og midt i stridighederne om land og tro, var der de kristne.

DET HELLIGE LAND med den store fortælling om Gud, der lod sin søn Jesus føde i Betlehem og lagde grunden til kristendommen er skrøbeligt. De kristne er ofte brobyggere mellem jøder og muslimer. Dystre tanker melder sig i denne juletid. Men mørket må vige. For i det spændte klima lykkes det bibelselskaberne at gøre imponerende meget godt. Ja, der er ikke kun ét bibelselskab, men hele tre i det hellige land. Det siger noget om, hvor spegede forholdene er, og hvor komplekst baglandet er.

DE TRE BIBELSELSKABER støtter alle kirkeretninger. De fleste medarbejdere er veluddannede, kender samarbejdets ædle kunst og

”Jeg bliver i heksekedlen”

Inden for det sidste år er tre familier fra Det Palæstinensiske Bibelselskab emigreret til Norge og Canada.

Kommunikationschef Simon Azazian har selv prøvet at forlade Vestbredden med sine forældre. Familien drog til USA, hvor den slog sig ned i en årrække, men endte med at vende tilbage – moderen følte sig kaldet til at hjælpe sine kristne landsmænd- og kvinder. Simon Azazian har fulgt i sin mors fodspor og gjort det til sin levevej at formidle Bibelens fortællinger. Men det er en sjælden historie. De fleste kristne kommer ikke tilbage til det hellige land, hvis de får en chance for at komme væk.

I en landsby nordpå på Vestbredden er der kun én kristen familie tilbage. Det Palæstinensiske Bibelselskab forsøger at holde mødet oppe hos familien ved blandt andet at give støtte til at restaurere den lokale kirke. Sådan er det hellige land fuld af initiativer. Hver dag. Året rundt.

FOTO: De Forenede Bibelselskaber

Kristne:

Vestbredden: ca. 40.000

Gaza: under 1000 (ifølge en uofficiel tælling)

Israel: ca. 130.000; omkring 2 % af befolkningen

er dygtige diplomater. De formår at sætte sig selv til side i en højere sags tjeneste og navigere behændigt. Bibelen oversættes, revisioner foretages, der udvikles digitale bibelversioner, uddeles lydbibler og bibler på alverdens sprog, der er socialt arbejde, som aftvinger respekt fra andre religiøse grupper. Og så er der afgørende dialogarbejde blandt unge mennesker. Bibelselskabernes medarbejdere er fredsmæglere, der arbejder på, at jøder, muslimer, kristne, samaritanere og ateister skal lære at leve sammen trods en højspændt atmosfære, hvor omstændighederne til tider kan gøre selv den mest elskelige til en forræderisk Judas.

OG der er håb for, at mørket aldrig får det sidste ord. At lyset trænger ind i sprækkerne og får nyt liv til at gro der, hvor vreden og hævn-truer med at ødelægge fortællingen om

fredsfyrsten, der blev født i Betlehem. Læs om Pauline, hvis mand blev dræbt for 10 år siden, da han arbejdede i bibelbutikken i Gaza. Hun vil ikke mere være offer, men har besluttet sig for at være en fredens ambassadør. Og se de opløftende fotos fra det kreative og imponerende bibelarbejde blandt børn og unge.

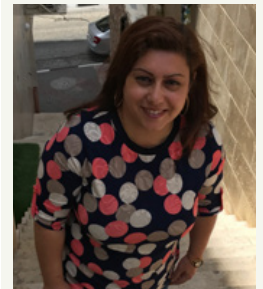
KAN VI ÆNDRE udviklingen? Ja! Det betyder virkelig noget for de pressede kristne at få støtte fra Danmark. Støtte er ikke tomme slag i luften. I samfund, der er plaget af uroligheder og spændinger, er der hårdt brug for fred i alle afskygninger, på alle plan, i alle lag og klasser, polyfonisk fred:

Fred mellem fjender, fred mellem brødre og søstre, fred mellem ægtefæller, fred mellem klassekammerater, fred mellem kolleger, fred i sjælen, ...

INDHOLD

Side 4-5
Kreativ bibel-
formidling

Side 6-8
Fredens
ambassadør

Side 12-13
På modig
mission i Syrien

Leder side 15
Her er ind-
gangen til jule-
evangeliet

Side 14-15
Julegaver der
skaber dobbelt
glæde

Bibelens fortællinger i spil

Bibelarbejdet tog fart i år 2000 under den anden intifada, fordi børnene led under urolighederne og udgangsforbud. Bibeldagene skulle få børnene til for en stund at glemme den voldsomme situation, mens de hørte Bibelens fortællinger om håb og glæde. Det lykkedes faktisk at få børnene til at le, for formidlingerne er gennemtænkt og velafprøvet, så de fanger moderne børn.

Bibeldag med festligheder i Betlehem op til jul, hvor fortællingen om Jesus' fødsel naturligvis er i centrum. Bibeldage og bibellejre forer kirkerne. 53 % af den palæstinensiske befolkning er under 18 år. Det gør arbejdet med at udbrede Bibelen blandt børn og unge uhyre relevant.

Af Synne Garff

Fotos: Bibelselskabet, Maria Dyrland og Synne Garff

Bibelselskaberne i Israel, på Vestbredden og Gaza har specialiseret sig i at formidle bibelstof til børn. Opfindsomheden og kreativiteten er stor. Der er ofte gratis bibeluddeling, da mange af børnene ikke har råd til selv at købe Bibelen.

I byen **Bir zeit** på Vestbredden er der sommerlejr i Living Stone Bible Center. I år er hovedtemaet menneskerettigheder. Børnene skal lære at acceptere og respektere andre. De hører også om retten til uddannelse og at udtrykke sig. Miljøet er også på dagsordenen. Børnene instrueres i et rollespil. Halvdelen skal agere træer og blomster, den anden halvdel får en papirkugle, som de skal kaste på naturen. Derefter bytter de roller. "Gud skabte også naturen. Træer og blomster. Gud elsker naturen. Husk, at samle skrald op, hvis du taber det," formaner lærerinden.

Halvdelen af byen bebos af kristne, resten er muslimer. De sidste ti år har centeret været udsat for flere angreb med molotovcocktails og sten. For tiden er der heldigvis nogenlunde roligt. Det sociale arbejde og stedets positive ånd indgyder respekt i lokalsamfundet. Byens forskellige kirkeretninger samarbejder tæt med Det Palæstinensiske Bibelselskab. Dialogen er fornuftig, og der er en række projekter, som inkluderer alle, uanset religiøs baggrund. Et kvindecenter med bibliotek for både store og små er sidste skud på stammen af initiativer.

Det Palæstinensiske Bibelselskab har en langsigtet plan med børnene. De frivillige ungdomsledere samles løbende med andre jævnaldrende og bliver coachet og uddannet. Ideen er, at de der har lyst og evnerne kan blive fremtidens kristne ledere. Nogle af de unge kom selv på sommerlejr som børn. "Vi er som søstre og brødre her. Jeg har lært meget om at samarbejde og møde andre med et åbent sind," fortæller Taleen Shekadeh, der er 16 år og har været med de sidste seks år. Taleen underviste dagen før børnene i hjælpsomhed og fortalte i den forbindelse historien om den barmhjertige samaritaner. "Pludselig snublede og faldt et af børnene. En af drengene smed alt, hvad han havde i hænderne og løb hen for at hjælpe pigen op. Det var virkelig rørende at se, hvordan han havde indoptaget den bibelske fortælling." I Taleens skole må hun ikke tale om sin religion, så centeret er et frirum, hvor hun åbent og ærligt kan tale med andre kristne.

Sommercamp for børn

Det summer af liv i Jerusalems ældste evangeliske kirke. Et kollektivt hvin løfter sig pludselig igennem opgangen. Naboerne er ikke altid helt tilfredse med entusiasmen, som udgår fra de årlige sommercamps. Børnene er fra 6-12 år, de fleste kristne, fra områdets forskellige kirker. De største er i gang med at dyste på ord og løber frem fra to rækker. Et hold af unge lærere har tidligere på dagen undervist i karate for at lære børnene mere selvkontrol. I hverdagen provokeres de ofte, og grænserne udfordres.

På en etage er de yngste med stor ildhu optaget af en tegning, som skal i ramme. Der ligger bibelcitater spredt på bordene. "Det handler om Jesus. Han gjorde mange gode ting. Jeg kan godt lide ham," fortæller en pige på ni år. Drengene viser frimodigt deres kunstneriske resultat frem. De trives med at være på denne bylejr i den gamle bydel i Jerusalem. Der er et varieret og underholdende program fra morgen til aften, hvor evangeliet løber som en rød tråd. Det er fremtidens kristne, der fylder de gamle mure med deres smittende latter. Her får ånden frit løb. Og der er brug for det.

Bibelbutikken i Gazastriben måtte lukke for ti år siden i forbindelse med drabet på medarbejderen Rami. Det betyder dog ikke, at bibelarbejdet er stoppet. Det Palæstinensiske Bibelselskab har et tæt og godt samarbejde med de få kirker, der er tilbage. Her er det generalsekretær Nashat Filmon, der bl.a. uddelte nødhjælp i forbindelse med krigen i 2014. Livet i Gaza er vanskeligt for alle, uanset religiøs baggrund. Uofficielle tal taler om, at der nu er under 1000 kristne tilbage. Som minoritet er man til tider ekstra presset, så de kristne, der får muligheden, forlader området og rejser til Europa, USA og Canada i håbet om et bedre og mere trygt liv.

International chef, Synne Garff, mødte Pauline Ayyad i Betlehem. For ti år siden mistede Pauline sin mand Rami. I dag hjælper hun andre enker med at få livsmødet tilbage.

FOTO: Maria Dyrland

Fredens ambassadør

Jeg tilgav drabsma

Pauline Ayyad var højgravid, da hendes mand blev dræbt af en islamisk terrorgruppe. De sidste ti år har været fulde af vrede og sorg. Men livet har taget en afgørende drejning

Af Synne Garff

Enken Pauline Ayyad ligner sig selv på en prik. Det vil sige, hun svarer præcis til de fotos, jeg har studeret igennem årene i avisartikler. Vi mødes på en lille café i Betlehem, hvortil hun som højgravid måtte flygte sammen med sine to små drenge. Emnet er tilgivelse. For det ligger Pauline på sinde. Hun er blevet en agent i tilgivelse.

”Det var en beslutning, jeg tog. Men der var et langt tilløb,” forklarer hun.

Hun har efterhånden talt om sin afdøde mand, Rami, ved flere lejligheder. Men det er ikke nemt, selv om Pauline har et levende ansigt og sjældent går i stå. ”Hver gang får jeg hovedpine bagefter. Selv om det er blevet bedre.”

Tiden op til drabet var anspændt og fuld af trusler. De ansatte i Gazas eneste bibelbutik arbejdede under stort pres. I årene op til 2007 var der kommet Al-Qaeda-affilierte grupper til området, som var aggressive over for de kristne og fik muslimer til at arbejde for sig. Butikken blev udsat for et brandattentat, og en dag stillede en ung mand sig op uden for butikken og svingede med en kniv, mens han betragtede medarbejderne.

Butikken blev drevet af Det Palæstinensiske Bibelselskab og medarbejderne drøftede seriøst,

om de skulle lukke butikken. De blev enige om ikke at lade sig kyse af truslerne. Kort efter blev den 31-årige Rami kidnappet, da han forlod butikken en lørdag aften. Dagen efter blev han fundet dræbt med knivstik og skud. Gruppen the Righteous Swords of Islam tog ansvaret for drabet.

Efter drabet på Rami blev alle Bibelselskabets medarbejdere og deres familie evakueret til Betlehem. Butikken blev lukket. Og mange hårde år med en næsten ubærlig sorg fulgte for Pauline.

Savnet

Det er selvsagt hårdt at være enlig mor. Pauline bliver næsten dagligt mindet om, at han er væk.

”Når vi sidder på en cafe som her, kan børnene pludselig finde på at pege på en stol og sige, at der kunne far have siddet. Tidligere blev jeg straks opfyldt af vrede og dystre tanker i forhold til Ramis drabsmand. Det gør jeg ikke mere.”

Tilgivelsen kom ikke med et trylleslag. I månederne efter drabet græd hun meget og kunne ikke finde hvile. Når kristne fortalte hende, at man skal tilgive, blev hun rasende og bad dem forsvinde. Som tiden gik, blev vrede afløst af

Rami arbejdede i bibelbutikken i Gaza. Efter mordet lukkede Det Palæstinensiske Bibelselskab butikken og evakuerede de øvrige medarbejdere og deres familier.

Pauline var højgravid, da hun mistede sin mand, Rami for ti år siden. Det Palæstinensiske Bibelselskab har støttet Pauline i hendes arbejde med at hjælpe andre enker.

FOTOS: Privat.

nden

håbløshed, og hun begyndte at henvende sig til Gud.

”Jeg var uendeligt træt og fattede ikke, hvorfor han ikke havde passet på Rami. Jeg følte mig også ret provokeret af Romerbrevet, hvor der står: ”Vi ved, at alt virker sammen til gode for dem, der elsker Gud, og som efter hans beslutning er kaldet. Rami var kærlig, elskede Gud, men det gik ham ikke ligefrem godt. Det måtte Gud forklare mig.”

Luk øjnene

Under ramadanen i 2012 deltog Pauline i en konference. Hun var hun ved at gå til af bitterhed og vrede og kunne ikke udholde synet af muslimer generelt.

”Jeg ville så gerne tilgive, men jeg kunne ikke. På et tidspunkt bad præsten os om at lukke øjnene og tænke på dem, som vi havde brug for at tilgive. Her så jeg drabsmanden for mig. Det var meget voldsomt.”

Om aftenen bad præsten folk om at komme frem og fortælle, hvad de havde oplevet. En af deltagerne overtalte Pauline til at træde frem. Hvilket hun endte med at gøre. I den seance der fulgte med præsten, skete der en forandring, og

hun endte med at bede for Ramis drabsmænd.

”Jeg bad også om, at de ikke mere måtte tynge mit hjerte. I ugerne efter følte jeg en uforklarlig lettelse. Men så, en måned efter, fik jeg pludselig øje på et foto af drabsmanden på Facebook, hvor han var omtalt. Mit hjerte slog dobbelt slag. Jeg blev oprørt og vred. Det var som om, jeg skulle testes. Jeg bad til Gud, for jeg ville holde mit løfte.”

Det viste sig, at drabsmanden havde over ti drab på samvittigheden. Han var netop blevet anholdt, fordi han havde slået et Hamas-medlem ihjel. Drabsmanden ventede nu på at få eksekveret sin dødsdom.

”Mens jeg ventede, havde jeg mange dystre tanker. Det var den mand, som havde taget min livsledsager og bedste ven fra mig. Det var ham, der havde taget mine børns far og været skyld i, at vi måtte forlade Gaza.”

Pauline trodsede de dystre tanker og begyndte at bede for drabsmanden. Hun bad til, at han måtte blive frelst af Gud, den øverste dommer, og det på den måde måtte ende godt for manden, som havde gjort livet så håbløst for hende.

”Jeg endte med at skrive på Facebook, at jeg tilgiver drabsmanden. Og det gør jeg. Det bety-

Den fattige enkes gave

Og Jesus satte sig over for tempelblokken og så på, hvordan folkeskaren lagde penge i blokken. Der var mange rige, som gav meget. Så kom der en fattig enke, som gav to småmønter af et par øres værdi. Jesus kaldte da disciplene hen til sig og sagde til dem: ”Sandelig siger jeg jer: Denne fattige enke har givet mere end alle de andre, som lægger penge i tempelblokken. For de har alle givet af deres overflod, men hun har givet af sin fattigdom, alt, hvad hun havde, alt det, hun havde at leve af.”

Markusevangeliet
kapitel 12, vers 41-44

der, at når børnene taler om deres far, tænker jeg ikke mere på drabsmændene. Jeg bliver ikke overvældet af mørke tanker.”

Denne udmelding om tilgivelse faldt dog ikke i god jord hos alle. Nogle syntes, det var et udtryk for svaghed, andre mente, hun skulle have holdt det for sig selv. Svigerforældrene var heller ikke begejstrede. Men det var der til gengæld mange andre, som var.

”Jeg fik en del positive tilkendegivelser. Vigtigst af alt, så følte jeg mig som født på ny. Folk kunne se, at min udstråling ændrede sig. Når det er sagt, så må du ikke misforstå mig: Jeg savner stadig Rami, og på vores bryllupsdag bliver jeg frygteligt trist. Men mit liv er i dag fyldt med langt større glæde.”

Ny bestemmelse

Midt i den svære tilgivelsesproces begyndte Pauline at hjælpe andre enker. Et par stykker blev snart til en hel gruppe, der nu mødes en gang om ugen i Bibelselskabets lokaler. De tager også på udflugter med støtte fra Bibelselskabet. De læser bibelhistorier, der spejler deres liv. Det Gamle Testamente har store fortællinger om enker, fx Ruth.

”Min erfaring er, at kvinderne først er klar til at deltage i gruppen et års tid efter dødsfaldet. Men så giver det til gengæld også rigtig god mening, hvis de vel at mærke kan inddrage troen i deres liv. Det er ikke alle, der kan. Vi synger, læser historier fra Bibelen, beder sammen og betror os til hinanden. Vi har tunge byrder, men det er lidt lettere, fordi vi bærer dem sammen.”

Enkerne mødes jævnligt for at støtte hinanden. De spiser sammen og studerer Bibelen. De har bl.a. læst Ruths Bog, der handler om Ruth fra Moab, som bliver enke i en ung alder. Hun ender med at blive gift igen og få børn. Ruth er oldeemor til den berømte kong David.

STØT PAULINES BIBELARBEJDE MED ANDRE ENKER

BANKKONTO: Reg. nr. 3001 Kontonr. 9 00 04 88
Mærket 'Pauline'

”Vi er forskellige, men arbejder i samme ånd”

De tre bibelselskaber har uddelt tusindvis af bibler og støtter sommerlejre for børn i erkendelsen af, at kristendommens fremtid tilhører dem

Af Synne Garff

UDFORDRINGERNE for de kristne i Israel, på Vestbredden og Gaza er forskellige. I Israel er det lovligt at praktisere sin tro. Det er også tilladt at evangelisere. ”På mange måder er det blevet nemmere de senere år”, fortæller generalsekretær i Det Israelske Bibelselskab, Victor Kalisher. Selvom han ikke just vil betegne det som uproblematisk at være messiansk jøde. Omvendte fra sekulære jødiske familier klarer sig, men kommer man fra en mere ortodoks baggrund, kan det være kompliceret og resultere i social marginalisering.

DE ARABISK-PALÆSTINENSISKE kristne i Israel er presset mellem jøder og muslimske arabere. De kan praktisere deres tro, men er udsat i sociale sammenhænge. Dog ikke så voldsomt som de palæstinensiske kristne på Vestbredden.

SITUATIONEN for de kristne på Gazastriben er et kapitel for sig. I Gaza hersker Hamas og gør

ikke livet nemmere for de under 1000 kristne, som er tilbage. Palæstinensiske kristne må gerne forlade Gaza, men de får ikke lov at slå sig ned i Israel. Det er kun lykkedes ganske få familier fra Gaza at søge tilflugt i Betlehem. Hvis Hamas får held til at forrykke magten på Vestbredden, tegner forholdene for de kristne virkelig sort. Med IS om hjørnet i nabolandene lurer frygten for, at kristenforfølgelserne kan brede sig.

MIDT I DE TRÆNGTE og komplicerede omstændigheder er det de tre bibelselskaber magtpåliggende at stå sammen. Det israelske, Det Israelsk-arabiske og Det Palæstinensiske Bibelselskab mødes derfor jævnligt og koordinerer planer og hjælper hinanden med udgivelser og bibeludlendinger. Forskelligheder er der mange af rent teologisk og politisk, når man går tæt på de tre bibelselskaber, men de insisterer på, at troen på Jesus Kristus forener dem. Det er ikke nemt, men helt nødvendigt at holde sammen.

SENEST har de haft fællesprojektet *Arts and Her-arts*, hvor hvert bibelselskab fik lavet en udsmykning med inspiration fra Bibelen. Der arbejdes dagligt på dialog og samarbejde mellem samaritanere, kristne, muslimer og jøder. I oktober holdes en fælles dag for alle kirkeretninger, hvor 1500 kirkeledere og medarbejdere samles for at udveksle og finde fælles retning i en turbulent kontekst.

Tre kristne, med forskellig baggrund, forenet i bibelarbejde. Og de støtter hinanden. Det Israelsk-arabiske bibelselskab ledes af Dina Katanacho, i midten af billedet. Hun er palæstinensisk kristen og en af de få kvindelige topledere i en kirkelig organisation i Mellemøsten. I en mandsdomineret verden kræver det diplomatisk tæft og en sjælden dygtighed.

FOTO: Svend Løbner

Troen på Jesus Kristus forener de tre bibelselskaber. Korset er malet på væggen i den gamle by i Jerusalem. Foto: Synne Garff

BIBELQUIZ

SVAR PÅ SIDSTE

QUIZ: Matt 5,1-12

Hærskarerne, rige, stille, engle, uretfærdige

Navne på vindere af bibelquiz:

Mariane Madsen
Ole Højgaard Pedersen
Jette Krastins
Thai Tuep
Emma Lundstrøm

SEND IND OG VIND

Send svaret til:

bibelquiz@bibelselskabet.dk og
deltag i konkurrencen om fem
gavekort à 300 kr. til Bibelselska-
bets boghandel. Svares der pr.
mail, skriv i emnefeltet:
"Gavekort, BV4-2017"

Præmien udtrækkes:

19. januar 2018.

Vinderne får direkte besked, og
navnene offentliggøres i
Bibelselskabets nyhedsbrev.

FIND FEM FEJL FIND FEM FEJL I DENNE TEKST

DEN SVÆRE

I begyndelsen var Ordet, og Ordet var hos Gud, og Ordet var Gud. Han var i begyndelsen hos Gud. Alt blev til ved ham, og uden ham blev intet til af det, som er. I ham var liv, og livet var menneskers lys. Og lyset skinner i mørket, og mørket greb det ikke. Der kom et menneske, udsendt af Gud, hans navn var Johannes. Han kom for at aflægge vidnesbyrd, han skulle vidne om lyset, for at alle skulle komme til tro ved ham. Selv var han ikke lyset, men han skulle vidne om lyset. Lyset, det sande lys, som oplyser ethvert menneske, var ved at komme til verden. Han var i verden, og verden var blevet til ved ham, og verden kendte ham ikke. Han kom til sit eget, og hans egne tog ikke imod ham. Men alle dem, der tog imod ham, gav han ret til at blive Guds børn, dem, der tror på hans navn; de er ikke født af blod, ikke af køds vilje, ikke af mands vilje, men af Gud. Og Ordet blev kød og tog bolig iblandt os, og vi så hans herlighed, en herlighed, som den Enbårne har den fra Faderen, fuld af nåde og sandhed. Joh 1,1-14

- 1 _____
- 2 _____
- 3 _____
- 4 _____
- 5 _____

GIV BIBELEN VIDERE

Betänk
Bibelselskabet i
dit testamente

Giv glæden videre

Gratis rådgivning, når du betænker Bibelselskabet
Kontakt Bibelselskabet på 33 12 78 35, så vil du blive ringet op af advokat Susanne Borch.
Du kan også maile dit navn og telefonnummer til arv@bibelselskabet.dk

Engelsk Christmas Pudding

*gavmildt overrøst
af mørk rom*

Connies køkken
Af Connie Terndrup

Ingredienser:

220 g sukker
250 g smør
350 g sultana rosiner
350 g almindelige rosiner
200 g korender (rosin)
150 g kandiseret skal af citrusfrugt
120 g mel
120 g brødkrummer
60 g hakkede mandler
Skal af 1 økologisk citron
5 hele æg
1 tsk stødt kanel
1 tsk 5 spice - sichuanpeber, stjerneanis, kanel, nellikker og fennikelfrø
1 tsk stødt muskatnød
1 nip salt
3 dl mørk rom

Fremgangsmåde:

Bland alle de tørre ingredienser grundigt. Rør derefter æg og halvdelen af rommen i. Rør det hele grundigt sammen.

Hæld det hele op i en stor og meget velsmurt glasskål og put et tæt låg på. Hvis du ikke har et låg, så laver du et af madpapir, som du binder grundigt fast rundt i kanten med bomuldssnor.

Nu skal kagen dampes i en gryde i 5-6 timer under låg. Der skal være vand halvvejs op i gryden. Lad den stå på laveste blus og simre. Tilføj ekstra vand undervejs.

Efter 5-6 timer tages kagen op af vandet, og stilles køligt indtil juleaften. Et par spiseskefulde rom hældes over kagen, indtil den har suget sig mæt. (Hver dag i et par uger)

På dagen for servering skal kagen i vandbad i et par timer igen og sættes på køl i en times tid for derefter at vendes ud af sin form. Pynt eventuelt kagen med skiver af kandiseret appelsin eller en kvist kristtorn.

Ved servering kan man flambere kagen ved at hælde 1 cl rom, opvarmet næsten til kogepunktet, hen over kagen og sætte ild til. Vær endelig forsigtig.

Velbekomme og glædelig jul!

Kristen kvindekamp

Den libanesiske præst **Najla Kassab** bruger Bibelen til at hjælpe udsatte kvinder i Libanon og Syrien. På trods af samfundets normer lærer hun kvinderne, at de er lige så meget værd som mænd. Hun besøgte Danmark i september i forbindelse med Skriftens Stemmer

Af Sofie Stokholm Jacobsen

En syrisk kvinde havde opdaget, at hendes mand var utro. Det måtte hun finde sig i. For det gjorde langt de fleste. Hun skulle tage sig af parrets børn, som hun plejede, og hun måtte ikke råbe højt om mandens utroskab. Sådan var normerne. Men da hun delte sin historie med andre kvinder ved en kvindekonference i den lokale kirke, ændrede hun mening. Hun fik mod til at sige fra over for sin mand.

Eksemplet kommer fra Syrien, hvor den libanesiske præst Najla Kassab for tre år siden afholdt et af sine bibelstudier for kvinder. Ved at dele sin historie og lære hvad der står i Bibelen om utroskab, fik kvinden selvtillid til at gå hjem og konfrontere sin mand. Og det er netop kernen i Najla Kassabs arbejde med udsatte kvinder i Libanon og Syrien. At lære kvinder, at de er lige så meget værd som mænd og har krav på samme rettigheder.

”Kvinder i Mellemøsten er sårbare. Forældre foretrækker at få drenge, og fædre og brødre er hævet over familiens kvinder. Så kvinder tror, at de er mindre værd. Men vi er lige i Guds øjne,” fastslår Najla Kassab.

Foregangskvinde i Mellemøsten

52-årige Najla Kassab er født og opvokset i Libanon og bor i dag i Beirut med sin mand og sine børn. Hun er den fjerde generation af presbyte-

rianske kristne i sin familie og arbejder som præst i *the National Evangelical Synod of Syria and Lebanon*. Her leder hun den kristne afdeling for uddannelse og kæmper for kvinder i det kristne miljø. Og her fik hun i 1993 som den første kvinde nogensinde licens til at prædike. I juli i år blev hun desuden valgt som generalsekretær for *the World Communion of Reformed Churches*, der samler 233 kirker i mere end 105 lande.

Bibelselskabet møder Najla Kassab i begyndelsen af september i år, da hun besøger Danmark som en del af Skriftens Stemmer - Bibelens ord jorden rundt. Hun og en række andre besøgende fra lande i Afrika, Asien og Mellemøsten er i Danmark for at give et indblik i, hvordan Bibelen læses i forskellige kulturer. Vi mødes i Reformert Kirke i indre København og sidder i hjørnet af den enkelt udsmykkede kirke. Et blomstret tørklæde hviler på Najla Kassabs skuldre og bryder det sorte tøj. Hvide perleørringe træder frem ved siden af det sorte, tilbagestrøgne hår. Hun er diskret klædt, men man fornemmer gennemslagskraften. Najla Kassabs venlige, men også beslutsomme blik møder mit.

”Jeg blev kaldt til at tjene i kirken. Det er min rejse og kamp som kvinde,” siger hun.

Udsatte kvinder i Mellemøsten

Kvinder læser og fortolker Bibelen sammen ved

”
Jeg er ikke bange, men at tage til Syrien og høre bomberne falde har ikke været nemt. Jeg kan dog ikke kun elske kvinderne i de gode tider, men må også gøre det i de svære.

Najla Kassabs kvindekongresser og bibelstudier i lokale kirker i Libanon og Syrien. Det foregår sædvanligvis ved, at kvinderne stiller spørgsmål til teksterne, hvorefter en dialog går i gang. Det er mere en samtale end en præst, der prædiker.

”Vi snakker om Bibelen og finder nye meninger med teksterne. Vi deler vores indsigter med hinanden og taler om, hvordan vi forstår teksterne som kvinder,” forklarer Najla Kassab.

Formålet er at få kvinderne til at tro på sig selv. For synet på kvinder i Mellemøsten er gammeldags, og pigerne lærer allerede i barndommen, at de er mindre værd end drengene, frem-

”
Ligegyldigt hvad samfundet siger, er den centrale besked i Bibelen: Du er værdifuld i Guds øjne.

hæver hun. Men bibelteksterne får kvinderne til at indse, at samfundet behandler dem uretfærdigt, oplever Najla Kassab.

”Mange ting har ikke ændret sig for kvinder. Som kvinder skal vi nedbryde barrierer - især når folk prøver at fortælle os noget andet. Ligegyldigt hvad samfundet siger, er den centrale besked i Bibelen: Du er værdifuld i Guds øjne,” siger Najla Kassab.

Kristen kvindeforkæmper

For at afholde kvindekongresserne må Najla Kassab rejse til Syrien cirka en gang om måneden, og det er ikke ufarligt. Hun har oplevet bombardementerne og de medfølgende skælv, men insisterer på at rejse.

”Jeg er vokset op med borgerkrig, så jeg er vant til det. Jeg er ikke bange, men at tage til Syrien og høre bomberne falde har ikke været nemt. Jeg kan dog ikke kun elske kvinderne i de gode tider, men må også gøre det i de svære. Og jeg stoler på, at Gud er med os på de rejser,” siger Najla Kassab.

Kampen for kvinders rettigheder er omdrejningspunktet i hele Najla Kassabs arbejde. Og også hendes passion. I løbet af de seneste 24 år har hun opmuntret kvinder til at indtræde i præsteembedet på samme niveau som mænd. For nylig blev hun selv præsteviet. Hun var blot den anden kvinde nogensinde i sit syrisk-libanesiske kirkesamfund, der oplevede det.

”Det var en historisk begivenhed og har åbnet dørene for kvinder. Men det har taget alt for lang tid. Over hele verden bliver Bibelen misbrugt til, at kvinder skal være stille og for eksempel ikke må bede, undervise og lede. Min motivation er at se retfærdighed for kvinder i kirken,” siger Najla Kassab.

Najla Kassab bruger fx fortællingen om den samaritanske kvinde i Johannesevangeliet kapitel 4. Her sætter Jesus sig sammen med en kvinde fra Samaria på trods af samtidens forestilling om, at mand og kvinde ikke burde sidde sammen. På den måde er Jesus med til at nedbryde skellet mellem dem. Når Najla arbejder med teksten opdager kvinderne, at de også bliver udsat for negative opfattelser og selv må nedbryde barrierer og skel.

JULEGAVER DER SKABER DOBBELT GLÆDE

Når du køber dine gaver i Bibelselskabets netbutik, støtter du samtidig bibeluddeling til verdens udsatte kristne

Det er din egen skyld rummer en spritny, nudansk oversættelse af Jobs Bog fra Det Gamle Testamente og tre skarpe, fortolkende essays af filosofen Anders Fogh Jensen, psykologen Elli Kapelgaard og teologen Leif Andersen.

Jobs Bog er kernestof i Bibelen og blandt de mest søgte fortællinger af de over 150.000 månedlige

besøg på bibelselskabet.dk. Historien handler om lidelse, retfærdighed og skyld. Job diskuterer med sine venner, hvem der er skyld i de ulykker, som vælter ned over ham.

Moderne mennesker kæmper med de samme spørgsmål. Hvorfor blev jeg syg? Spiste jeg ikke sundt nok? Fik jeg ikke motioneret tilstrækkeligt? Jobs venner mener, at man får et lykkeligt liv, hvis man handler rigtigt. Men Job afviser den sammenhæng og vil stille Gud til ansvar for den uretfærdighed, der er overgået ham.

I de tre essays giver forfatterne hver deres bud på, hvad vi kan lære af historien om Job: Er Gud retfærdig, når han lader mennesker lide? Hvordan kan man acceptere tilværelsens modgang?

Pris: DKK 199

Hvilke tanker og følelser rammer, når man får besked om, at man er alvorligt syg? Eller når man mister en af sine allernærmeste? Hvor skal man gå hen for at få svar og trøst?

I **Når livet gør ondt** fortæller seks personer ærligt om angsten, sorgen, smerten og ensomheden, men også om det, som har støttet dem undervejs. Bogen indeholder forslag til bønner og bibeltekster og en lille vejledning til, hvordan bønnen kan bruges.

Pris: DKK 39,95
(rabat ved større antal)

Tro, håb og kærlighed lige til at hænge på juletræet eller i vinduet.

Forgylt. Leveres i smuk velourpose.

Pris: DKK 129,95

En nat i Betlehem Bjarne Reuters gendigtning af juleevangeliet.

Bogen er illustreret med vidunderlige akvareltegninger af Kamilla Wichmann.

En nat i Betlehem er perfekt som højtæsningsbog i familien i juletiden.

Pris: DKK 249,95

Bestil her: www.bibelselskabet.dk

Hul på himlen

Af Birgitte Stoklund Larsen, generalsekretær i Bibelselskabet

VI HAR en stjerneikkert stående hjemme hos os for tiden. Den står der, fordi den skal afprøves en aften med skyfri himmel. Det har indtil videre mest været overskyet, og når vinterhimlen har været klar, har vi været det modsatte: travlt optaget af noget andet end at kigge stjerner. Så vi venter stadig. Himlen venter.

Man behøver ikke at have en stjerneikkert for at få suset. Nakken godt tilbage en vinteraften et sted uden for meget kunstigt lys, så er den der: den svimlende fornemmelse af, at det er godt nok stort! De små lysende pletter, måske anelsen af en fjern tåge og bevidstheden om, at universet er uendeligt. Og hvor er vi så bittesmå, ikke engang et komma i den store historie.

Sådan en aften er det ikke helt så svært som på andre tidspunkter at forestille sig hændelserne på marken den første julenat i Betlehem. Den himmelske overrumpning, hvor englen viste sig for hyrderne og forkyndte en stor glæde: "I dag er der født jer en frelser i Davids by; han er Kristus, Herren. Og dette er tegnet, I får: I skal finde et barn, som er svøbt og ligger i en krybbe. Og med ét var der sammen med englen en himmelsk hærs-kare, som lovpriste Gud og sang: Ære være Gud i det højeste og på jorden! Fred til mennesker med Guds velbehag!"

Ingenting blev helt, som det var efter denne nat, hvor der gik hul på himlen. Vi kan se verden og os selv i et andet lys.

Hyrderne på marken havde sikkert andre planer for den aften. En sidste runde blandt fårene, en stille nat ved bålet. Ingen af dem havde forudset eller endsige kalkuleret med det, de oplevede. De havde ikke forberedt sig og var ikke klar, men de lod det ske for sig. De skyndte sig ind til Betlehem for at se barnet.

Der er næppe mange af os, der bliver overlistet af julen. Tværtimod så bliver vi mindet om den forestående højtid alt for tidligt, når den første julepynt kommer frem i supermarkederne midt i oktober. Vi vil i virkeligheden heller ikke overraskes. Vi vil gerne have styr på tingene. Vi opfordrer børn til at skrive detaljerede ønskelister i stedet for at glæde sig over, hvad der kommer. Kvinder med respekt for sig selv fører op til jul to-do-lister af et omfang, der kunne sikre en lydefri afvikling af et større statsbesøg.

Det har sine fordele, men bestemt også en slagside: Vores ønsker om at have styr på det hele kan ende med at stikke en kæp i hjulet på - ja, måske dybest set på juleglæden? Den dybe glæde over det, der kommer, uden at vi har gjort noget som helst for det. Den glæde, som ikke må forveksles med de anstrengte smil, der har højsæson i december.

Grundtvig funderer i en af sine juleprædikener over, hvad der skal til for, at juleevangeliet finder indgang hos os. Det er enkelt. Det handler om åbenhed: Juleevangeliet når os, hvor øjet er åbent for dét, hyrderne så på marken. Hvor øret er åbent for dét, de hørte. Og sidst, men ikke mindst, hvor hjertet er åbent for den himmelske glæde.

Det er helt enkelt - og meget svært. Alle sanser åbne for det, der kommer til os. For barnet i krybben og englens sang. For julens glæde.

Guds fred og glædelig jul!

"Jeg vil fortælle dig om en nat, der begyndte som alle andre nætter, men som endte som ingen anden nat, men først skal du se Betlehem for dig".

Sådan indleder **Bjarne Reuter** sin stemningsfulde gendigtning af juleevangeliet.

I bogen er drengen Boaz ude at lede efter sin tykke kat Jetro. Men i skumringstimen er Betlehem fuld af soldater og fremmede mennesker. Boaz finder katten, der har gemt sig under den onde kong Herodes' bærestol, og skynder sig væk.

I den gådefulde nat møder Boaz tre stjernetydere på kameler. De har fulgt et mærkeligt lys på himlen helt fra Østerland til Betlehem. Han tager de fremmede med hjem til sin fars hus, hvor også en ung mand og hans gravide kone har fået lov til at overnatte i stalden.

Vi tør godt love, at det bliver en nat som ingen andre nætter ...

Årets julekort er fra Reuter-bogen

Ring og bestil på 33 93 77 44
(pris afhængigt af antal)

"Juleevangeliet når os, hvor øjet er åbent for dét, hyrderne så på marken. Hvor øret er åbent for dét, de hørte. Og sidst, men ikke mindst, hvor hjertet er åbent for den himmelske glæde."

STØT FRED SARBEJDET I ISRAEL, GAZA OG PÅ VESTBREDDEN ♥

Modige kristne arbejder med fred mellem fjender, fred mellem brødre og søstre, fred mellem ægtefæller, fred mellem klassekammerater, fred mellem kolleger, fred i sjælen, ... Men de kan ikke gøre det uden dig!

Og det skete i de dage, at der udgik en befaling fra kejser Augustus om at holde folketælling i hele verden ...

1 bibel = 45 kr.
10 bibler = 450 kr.
100 bibler = 4.500 kr.

GIV DIN STØTTE HER

BANKKONTO: Reg.nr. 3001, kontonr. 9 00 04 88 mærket 'fred'

Bibelselskabet